

Adgangsstyring i Navision Stat

30. november 2018
/EAB og CLA

Indhold

Indledning	3
Anvendte forkortelser	3
1. MODST er systemejer (SAM-institution)	4
Introduktion.....	4
Særlige risici.....	4
Ansvarsdeling	5
Standardrettigheder	6
Udvidede rettigheder.....	6
Særligt udvidede rettigheder.....	7
Privilegerede rettigheder	7
Institutionerne.....	8
Statens Administration (SAM).....	8
Driftsleverandør.....	8
Systemejer	9
Oprettelse, ændring og deaktivering.....	9
Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar INST	10
Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar SAM	10
Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar SIT	10
Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar CSY	12
Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af BAM-brugere (bestiller/godkender) i alle ansvarsgrupper.....	12
Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af BAM-brugere (administrator) CSY og SIT	12
Kontrol og godkendelse.....	12
Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar INST	13
Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar SAM	13
Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar SIT	14
Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar CSY	14
2. MODST er systemejer (IKKE SAM-institution)	16
Introduktion.....	16
Ansvarsdeling	16

Oprettelse, ændring og deaktivering.....	17
Kontrol og godkendelse.....	17
Versionsstyring.....	17
BILAG A – Oversigt over rettighedsgrupper.....	18
Rettigheder hos SAM-medarbejdere	18
Tabel 1. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som standard rettigheder for brugere i SAM.....	18
Tabel 2. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som udvidede rettigheder for brugere i SAM.....	18
Tabel 3. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som særligt udvidede rettigheder for brugere i SAM	19
Tabel 4. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som privilegerede rettigheder – og som IKKE må tildeles til brugere i SAM.....	20
Tabel 5. Oversigt over øvrige rettighedssæt, der ikke er tiltænkt brugere i SAM	20
Rettigheder hos SAM-institutioner.....	21
Tabel 1. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som standard rettigheder for brugere i SAM-institutioner.....	21
Tabel 2. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som udvidede rettigheder for brugere i SAM-institutioner.....	21
Tabel 3. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som særligt udvidede rettigheder for brugere i SAM-institutioner.....	22
Tabel 4. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som privilegerede rettigheder – og som IKKE må tildeles til brugere i SAM-institutioner	22
Tabel 5. Oversigt over øvrige rettighedssæt, der ikke er tiltænkt brugere i SAM-institutioner	22

Indledning

Dokumentet beskriver forholdene omkring adgangsstyringen i Navision Stat, og er opdelt efter en databasesegmentering, hvor MODST er systemejer og efterfølgende om institutionen er en SAM-institution eller ej.

Tabel 1 – Appendiks oversigt

Systemejer	SAM-institution	Ikke SAM-institution
Moderniseringsstyrelsen	Kapitel 1	Kapitel 2

I hvert kapitel følger en beskrivelse af særlige risici for den enkelte segmentering, ansvarsforhold, og retningslinjer for dét der udgør det daglige arbejde vedrørende adgangsstyring i Navision Stat og regelmæssig kontrol heraf.

Dokumentet er gældende for samtlige institutioner der anvender Navision Stat, med Moderniseringsstyrelsen som systemejer. Det vil sige, at institutioner der selv drifter deres Navision Stat, også selv er ansvarlige for de processer der vedrører adgangsstyring i systemet. Dokumentet opdateres løbende af Moderniseringsstyrelsen.

Anvendte forkortelser

AI – Team Arkitektur og Infrastruktur, MODST, CSY, BIG

BAM – Brugeradministrations modul til Navision Stat og LDV

BIG – Kontoret BI, Implementering og Governance, MODST, CSY

CSY – Center for Systemer i MODST

KVV – Kravs- og versionsstyringsværktøj for NS (varetages af CSY, team NSIR)

MODST – Moderniseringsstyrelsen

NS – Navision Stat

NSIR – Team Navision Stat, MODST, CSY, ØSY

SAM – Statens Administration

SIT – Statens IT

ØSY – Kontoret Økonomisystemer, MODST, CSY

1. MODST er systemejer (SAM-institution)

Introduktion

Al brugeradministration for de institutioner som er kunder ved Statens Administration (SAM) på Navision Stat (NS), skal ske i henhold til beskrivelsen i nærværende appendiks.

Beskrivelsen omfatter hvilken ansvarsdeling, hvilke kontroller og hvilken funktionalitet, der skal være til stede, for at brugeradministrationen på NS's produktionsmiljø sikrer adgang for autoriserede brugere og forhindrer uautoriseret adgang.

Hovedreglen er, at alle personer kun må have én brugeradgang til NS, med undtagelse af konsulenter, som i stedet kun må have én brugeradgang pr. institution. Ligeledes kan der være behov for, at systemejer og driftsleverandøren kan have flere brugeradgange, hvilket er beskrevet under afsnittet for Oprettelse, ændring og deaktivering.

De primære handlinger i forbindelse med adgangsstyring i NS er:

- Oprettelse, ændring eller deaktivering af adgangsrettigheder i NS og BAM
- Regelmæssig gennemgang af brugeradgangsrettigheder i både NS og BAM

Til brug for opfølgning og kontroller på tværs af databaser, har SAM udviklet et SQL-værktøj, LIS-udtræk, som udtrækker oplysninger fra alle institutioner. Udtrækket benyttes både af SAM og CSY og opdateres dagligt.

Udtrækket indeholder oplysning om alle brugere på alle de produktionsdatabaser som varetages af SAM¹, og det er muligt at filtrere på aktive og ikke-aktive regnskaber. Herudover benyttes rapporten Bruger- og rettighedskontrol fra NS til brug for institutionernes egen kontrol.

Særlige risici

Adgangsstyring er et væsentligt sikkerhedselement ved brugen af økonomisystemet NS. Der er mange brugere og forskellige ansvarsforhold, som der skal tages i mente, når fuldstændigheden i forhold til den regelmæssige brugerkontrol skal sikres.

I forhold til de institutioner, der er kunder hos SAM, kompliceres det væsentligt af, at der er mange brugere, der skal kunne varetage forskellige funktioner og med hvert sit ansvar tilknyttet, alle fordelt på et væsentligt antal institutioner.

¹ Med undtagelse af Nordsofondens database, da Nordsofonden selv er registreret som systemejer.

Institutionernes uddelegering af regnskabsopgaver til SAM, samt funktionsdelingen internt i SAM medfører, at et stort antal brugere udenfor den enkelte institution/på tværs af institutioner får adgang til et stort antal databaser.

Endelig har SAM i forbindelse med udflytning af opgaven vedr. 1. level support for brugeradministrationsmodulet BAM, fået udvidede adgange som bestiller/godkender i BAM for alle institutioner.

Det er derfor vigtigt, at der placeres et tydeligt ansvar for de enkelte brugere, men også for kontrol af de forskellige rettighedsgrupper, da dette er hele nøglen til at sikre fuldstændigheden.

For at sikre fuldstændigheden i kontrollen, er det nødvendigt med et overblik på tværs af databaser. Dette er kun muligt ved at sammenholde SAM's LIS-udtræk og CSY's KVV-database², som indeholder en oversigt over alle de institutioner, som har en Navision Stat-licens.

Ansvarsdelingen beskrives nærmere i det kommende afsnit.

Ansvarsdeling

Ansvar for administration af brugeradgange, herunder gennemgang af brugere og rettigheder er delt mellem systemejer, institutionen, SAM og driftsleverandøren. Det er derfor vigtigt, at der er et entydigt opgave- og ansvarssnit, for at sikre fuldstændigheden i gennemgangen af brugere og rettigheder.

I forhold til adgangsstyringen, kan brugerne i NS opdeles i fire grupper, og hver gruppe er defineret som en ansvarsgruppe. Hver gruppe er som hovedregel ansvarlig for alle handlinger relateret til brugeradministrationen på egne områder, med enkelte undtagelser som beskrives senere i appendikset. De fire ansvarsgrupper er:

- Systemejer: Moderniseringsstyrelsen, Center for Systemer (CSY)
- Driftsleverandør: Statens IT (SIT)
- Institutionen (INST)
- Statens Administration (SAM)

Hver enhed er ansvarlig for alle handlinger relateret til brugeradministrationen for egne brugere, dog er systemejer ansvarlig for styringen af de privilegerede rettigheder og særligt udvidede rettigheder³ på tværs af alle grupper.

Ved tildeling af rettigheder gennem BAM, sikres det, at alle brugere får påsat et gyldigt ansvarsforhold og at oprettelsen/ændringen kun kan gennemføres, hvis der angives samme ansvarsforhold som den der gennemfører oprettelsen/ændringen, da BAM validerer på, at *godkender* og *brugeren*, som der skal godkendes ændringer på, har samme ansvarsforhold. BAM administratorer i CSY (2. level-support) og brugerstyringsgruppen i SAM(1. level support), har dog rettighed til at

² Kravs- og Versionsstyringsværktøj i NS-UDVIKLING

³ Se oversigt over NS rettigheder i bilag A.

tildele ansvarsforhold på tværs af ansvarsgrupper til brug for support af institutionerne.

Ansvarsforholdet fremgår i BAM, samt i feltet *Ansvarlig* på brugerkontrollisten i NS.

Systemejerer er ansvarlig for alle brugere uden ansvarsforhold, da de alene bør kunne opstå ved systemfejl i BAM eller ved oprettelse direkte i NS.

Nedenfor er angivet de mulige ansvarsgrupper, samt hvem der er ansvarlig for brugerne indenfor hver ansvarsgruppe, der er angivet på brugerkontrollisten i NS.

Tabel 2 – Oversigt over ansvarsgrupper

Ansvarsgruppe	Ansvarlig person
INST	Ledelsen i den enkelte institution
SAM	Teamleder med ansvar for brugeradministration og BAM-support, SAM
SIT	Teamleder for Team Fagsystemer, SIT
CSY	Teamleder for Team Arkitektur og Infrastruktur, MODST

Rettighedssæt og rettigheder er centrale begreber i brugeradministrationen i NS. Et rettighedssæt består af en samling af rettigheder. Formålet hermed, er at afgrænse adgangen til NS i flere funktionsområder, for på den måde, at sikre, at en given bruger kun har adgang til lige netop de data, rapporter og kørsler m.m., som vedkomne skal arbejde med.⁴ For at tydeliggøre ansvaret for adgangsstyringen af de forskellige rettighedssæt, er de grupperet i fire rettighedsgrupper. En rettighedsgruppe kan altså bestå af et antal af rettighedssæt.

Standardrettigheder

Der er defineret to ”pakker” med standard-rettigheder til henholdsvis institutioner og SAM. Pakkerne er defineret med henblik på, at brugerne kan løse de opgaver, der er fastlagt indenfor opgavesplittet mellem institutionerne og SAM.

Inden for SAM’s standard rettigheder kan skelnes mellem de akkumulerede roller til hhv regnskabs- og lønmedarbejdere, samt læseadgangen – og de udvidede rettigheder.

Udvidede rettigheder

De udvidede rettigheder giver adgang til forskellig opsætning og anden funktionalitet i NS, som kræver udvidede kompetencer hos brugeren i forhold til standarden. Igen er der defineret to ”pakker” til henholdsvis institutionen og SAM.

⁴ Læs nærmere på <https://modst.dk/media/29918/brugervejledning-til-brugeradministration-ns92.pdf>

Særligt udvidede rettigheder

Disse rettigheder kræver, som ved de udvidede, særlige kompetencer og sikkerhedsforanstaltninger, da de giver mulighed for at ændre i data uden om funktionsadskillelsen. På den baggrund er der aftalt særlige forholdsregler i forhold til tildeling og kontrol med disse rettigheder.

Privilegerede rettigheder

De privilegerede rettigheder er forbeholdt driftsleverandørerne og systemejer, da de benyttes til udvikling og support af NS.

Se bilag A for grupperingen af rettighedssæt i NS.

I nedenstående oversigt er koblingen mellem de forskellige rettighedsgrupper og ansvar specificeret.

Tabel 3 – Oversigt over koblingen mellem rettighedsgrupper og ansvar

	Privilegerede Rettigheder	Særligt udvidede rettigheder	Udvidede Rettigheder	Standard rettigheder
Definition	De privilegerede rettigheder er forbeholdt driftsleverandørerne og systemejer, da de benyttes til udvikling og support af NS.	Disse rettigheder kræver, som ved de udvidede, særlige kompetencer og sikkerhedsforanstaltninger, da de giver mulighed for at ændre i data uden om funktionsadskillelsen. På den baggrund er der aftalt særlige forholdsregler i forhold til tildeling og kontrol med disse rettigheder.	De udvidede rettigheder giver adgang til forskellig opsætning og anden funktionalitet i NS, som kræver udvidede kompetencer hos brugeren i forhold til standarden. Igen er der defineret to "pakker" til henholdsvis institutionen og SAM.	Der er defineret to "pakker" med standard-rettigheder til henholdsvis institutioner og SAM. Pakkerne er defineret med henblik på, at brugerne kan løse de opgaver, der er fastlagt indenfor opgavesplitting mellem institutionerne og SAM.
Godkendelse af arbejdsbetinget behov	CSY og SIT godkender hver især brugernes arbejdsbetinget behov for rettigheden	CSY godkender egne brugere, mens SAM godkender egne og institutionernes arbejdsbetinget behov	CSY godkender egne brugere, mens SAM godkender egne og institutionernes arbejdsbetinget behov	Hver ansvarsgruppe kan godkende tildeling af rettigheder til egne brugere
Tildeling	CSY og SIT	CSY på baggrund af egen eller SAM's godkendelse v. TL	CSY på baggrund af egen eller SAM's godkendelse. SAM brugerstyringsgruppen (1. level support) kan tildele udvidede rettigheder til egne brugere og til institutionernes brugere efter godkendelse i SAM's kontrollerteam	Hver ansvarsgruppe kan tildele rettigheder via BAM
Løbende kontrol	CSY sikrer kontrol med ALLE brugere med privilegerede rettigheder.	CSY sikrer kontrol med ALLE brugere med særligt udvidede rettigheder bl.a. ved tilsyn af SAM's løbende kontrol	SAM kontrollerer egne brugere og sikrer at der er gyldige dispensationer til institutionernes udvidede rettigheder. Institutionen kontrollerer om det er de rigtige brugere.	Hver ansvarsgruppe kontrollerer regelmæssigt egne brugere.

Hver ansvarsgruppe skal selv definere hvilke brugere i organisationen der må godkende brugeroprettelser og rettighedstildeling i NS, samt hvem der har ansvaret for den interne kontrol og godkendelse af brugere.

Såfremt en ansvarsgruppe ønsker at automatisere processer ex. ved brug af robotter, skal ansvarsgruppen selv definere risici og selv sikre at der er beskrevet proces for godkendelse og tildeling af roller og rettigheder samt den løbende kontrol. Robotter vil KUN kunne tildeles samme rettigheder efter samme retningslinjer som en fysisk person i ansvarsgruppen.

Institutionerne

Institutionerne er dataejere og er ansvarlige for egne brugere og for eventuelle brugere til automatiserede processer (robotter). Dette fremgår af bilag 3 i Servicebeskrivelsen⁵. Det gælder både godkendelse for tildeling af rettigheder, samt den løbende kontrol af brugerne og deres rettigheder.

Ud over egne brugere er institutionen ansvarlig for eksterne konsulenter og brugere fra Rigsrevisionen.

Statens Administration (SAM)

SAM er ansvarlig for egne brugere, for eventuelle brugere til automatiserede processer (robotter) og eksterne konsulenter, for så vidt angår godkendelse for tildeling af rettigheder, samt den løbende kontrol. Herudover er SAM også ansvarlig for institutionernes udvidede rettigheder⁶. Brugeradministrationen af brugere fra Finansministeriets Revision og Tilsyn⁷, håndteres af SAM, som selv skal have en proces herfor.

Driftsleverandør

Driftsleverandøren er også ansvarlig for godkendelse for tildeling samt den regelmæssige kontrol af egne brugere, eventuelle brugere til automatiserede processer (robotter) og eksterne konsulenter, samt deres rettigheder.

Herudover er driftsleverandørerne ansvarlig for, at systembrugerne kun har de nødvendige rettigheder. Systembrugere anvendes til interne systemprocesser.

Det er ydermere driftsleverandørens ansvar, at BAM-loggen er slået til på alle databaser, så den til en hver tid kan gennemgås for kontrol af brugeroprettelser foretaget med administratorrettigheder.

⁵ https://modst.dk/media/16928/servicebeskrivelser-i-modst-bilag-3-brugeradministration-ver-1_3-af-juli-2015.pdf

⁶ Hvor der er aftalt en dispensation til opgavesplittet med SAM.

⁷ SAM er ansvarlig for revisionens rettigheder, da Intern Revision reviderer SAM's processer og ikke institutionernes regnskaber

Systemejer

Moderniseringsstyrelsens Center for Systemer (CSY) er systemejer for institutioner betjent af SAM og har det samlede ansvar for administrationen af privilegerede- og særligt udvidede rettigheder på disse databaser samt for de brugere, der i forbindelse med support og vedligehold er oprettet hos CSY og tilsynet med Statens It (SIT) som driftsleverandør.

Indenfor CSY er opgaverne fordelt mellem:

Kontoret ØSY, team NSIR, har systemejerskabet, og står endvidere for udvikling af NS, herunder fx nye/ændrede rettighedssæt - og udviklingen af BAM

Kontoret BIG, team AI har 2. level support for institutionernes og SAMs anvendelse af BAM, herunder leverandørkontakten. Administration af brugerrettigheder indenfor CSY, samt opfølgning og kontrol af brugerrettigheder.

CSY er ansvarlig for:

- udvikling og drift af NS og BAM
- supporten på brugeradministration
- tilsyn med driftsleverandørens brugere i NS og BAM og deres brugeradministration
- kontrol af brugere med privilegerede- og særligt udvidede rettigheder
- at sikre, at der løbende tages stilling til øvrige rettigheder, som medarbejdere i CSY har, samt udførsel af brugeradministration på medarbejdere fra CSY og at disse løbende bliver godkendt
- at sikre, at der ikke er brugere uden ansvar i NS
- kontrol af BAM-administratorer
- styring og kontrol af BAM-bestillere/godkendere ved Brugerstyringsgruppen i SAM (1. level support) og deres rettigheder
- styring af BAM-bestillere/godkendere i institutionerne og deres rettigheder

Oprettelse, ændring og deaktivering

Administration af alle brugere for alle ansvarsgrupper skal ske via BAM. Det skyldes, at BAM sikrer funktionsadskillelse ved bestilling af oprettelse af brugere og rettigheder.

Endvidere sikrer BAM, at ansvarsgrupperne kun kan oprette tilladte standardrettigheder. Det sikres, at brugeren bliver oprettet med den korrekte ansvarsgruppe, samt at alle handlinger bliver logget.

Det betyder, at alle ansvarsgrupper skal have mindst én bestiller og én godkender oprettet i BAM til at gennemføre brugeradministration (to forskellige fysiske brugere).

Brugerstyringsgruppen i SAM er tildelt rettigheder til at bestille og godkende standard og udvidede rettigheder for alle institutioner, for at kunne varetage 1. level supporten for BAM.

For SIT og CSY, der har BAM administratorer, gælder det endvidere, at funktionen *autogodkend* **IKKE** må benyttes.

Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar INST

Standardrettigheder - Institutionen kan udelukkende tildele standardrettigheder i BAM til egne brugere. Det er institutionens eget ansvar at have en ledelsesmæssig godkendelsesproces herfor.

Udvidede rettigheder – såfremt at institutionen har et forretningsmæssigt behov for udvidede rettigheder i NS, skal institutionen gå i dialog med SAM controller@statens-adm.dk. Det vurderes her, om der skal udarbejdes en dispensation til opgavesplittet mellem SAM og institutionen, og hvor længe den skal være gældende, hvorefter SAM afgiver bestilling til modstoko@modst.dk. Bestillinger om udvidede rettigheder fra controllerteamet i SAM, på vegne af institutionerne, betragtes som værende godkendte.

Særligt udvidede rettigheder – såfremt at institutionen har et forretningsmæssigt behov for særligt udvidede rettigheder i NS, skal institutionen gå i dialog med SAM controller@statens-adm.dk. Det vurderes her, om der skal udarbejdes en særlig dispensation til opgavesplittet mellem SAM og institutionen, hvorefter SAM afgiver bestilling til modstoko@modst.dk. Da der her er tale om særligt kritiske rettigheder, skal der ydermere foreligge en godkendelse fra Teamlederen med ansvar for brugerstyring i SAM. Særligt udvidede rettigheder kan ikke tildeles af brugerstyringsgruppen i SAM (1.level support), men kun af BAM administratorer (2.level support) i CSY.

Privilegerede rettigheder – Det er IKKE muligt for institutionen at få tildelt disse rettigheder, da de er forbeholdt driftsleverandøren og systemejer.

Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar SAM

Standardrettigheder - SAM kan tildele standardrettigheder i BAM til egne brugere. Det er SAM's eget ansvar at have en ledelsesmæssig godkendelsesproces herfor.

Udvidede rettigheder – SAM kan selv tildele udvidede rettigheder til egne brugere. Det er SAM's eget ansvar at have en godkendelsesproces herfor.

Særligt udvidede rettigheder – SAM kan IKKE tildele brugere særligt udvidede rettigheder. SAM sender godkendt bestilling til modsoko@modst.dk, med skriftlig godkendelse fra Teamlederen med ansvar for brugerstyring i SAM. Særligt udvidede rettigheder kan kun tildeles af BAM administratorer (2. level support) i CSY

Privilegerede rettigheder – Det er IKKE muligt for SAM at få tildelt disse rettigheder, da de er forbeholdt driftsleverandøren og systemejer.

Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar SIT

SIT er som driftsleverandør ansvarlige for egne brugere. Det gælder dog, at brugere skal være godkendt af den ansvarlige leder i SIT til at have et arbejdsbettinget behov. Det gælder for alle rettighedsgrupper.

Ligesom for de andre ansvarsgrupper gælder det for SIT, at al brugeradministration skal ske via BAM. Såfremt at der opstår situationer, hvor det ikke er muligt eller uforholdsmæssigt ressourcekrævende at foretage handlingen via BAM, kan Moderniseringsstyrelsen dispensere herfra. Dispensationen kan kun gives af følgende:

- Kartin Hockauf (keh@modst.dk), Kontorchef
- Peter Henrik Frederiksen (pehfr@modst.dk), Teamleder

SIT skal sikre sig, at BAM-loggen er slået til på alle databaser, og CSY foretager regelmæssigt stikprøver af, om hvorvidt administratorer har slået godkendelses flowet fra (dvs. meldt en bruger ind i gruppen autogodkend) eller meldt ukendte brugere ind i gruppen (som fx kunne være den samme fysiske bruger)

SIT må **ikke** tildele privilegerede rettigheder til andre ansvarsgrupper end deres egne, medmindre det er på bestilling fra CSY ved:

- Kartin Hockauf (keh@modst.dk), Kontorchef
- Peter Henrik Frederiksen (pehfr@modst.dk), Teamleder
- Carina Priess Sørensen (cps@modst.dk), Teamleder
- Peter Gordon Clausen (pgc@modst.dk), Teamleder

Normalt vil tildeling af privilegerede rettigheder udføres af CSY via BAM, men i visse tilfælde kan der dog være behov for at driftsleverandøren udfører bestillingen (fx ved hastesager, hvor databasen endnu ikke tilgængelig i BAM). Helt ekstraordinært, kan der være behov for, at SIT opretter privilegerede rettigheder direkte i NS, uden om BAM, fx for at oprette første bruger i en ny database, før BAM er sat op. Den første bruger skal efterfølgende slettes, for så at oprettes korrekt på ny via BAM. Da der kun skal fremkomme brugere i NS, som er oprettet korrekt, altså via BAM.

Når SIT opretter en bruger, skal passwords altid sendes til slutbrugeren. Det må **ikke** sendes til fx fællespostkassen modstoko@modst.dk eller til andre medarbejdere i Moderniseringsstyrelsen.

Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af NS-brugere med ansvar CSY

CSY er som systemejer ansvarlige for egne brugere. Det gælder dog, at brugere skal være ledelsesmæssigt godkendt til at have et arbejdsbetinget behov.

Som systemejer kan CSY tildeles alle rettigheder inden for alle rettighedsgrupper på alle databaserne. Der lægges derfor særlig stor vægt på godkendelse for tildeling af rettighederne. Alle bestillinger af rettigheder sker ved en Teamleder eller Kontorchefs godkendelse i CSY til modstoko@modst.dk og udføres af BAM administrator i CSY (2. level support).

Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af BAM-brugere (bestiller/godkender) i alle ansvarsgrupper

Der er tre brugerroller i BAM – bestiller, godkender og administrator. Brugere i institutioner og SAM må kun have *bestiller* og *godkender*-rollen, mens CSY og SIT kan have alle tre roller.

Der er udarbejdet særlige bestiller/godkender grupper i BAM til brug for brugerstyringsgruppen i SAM (1.level support) med adgang til at bestille/godkende i alle institutioner.

Når CSY opretter brugere i BAM, skal det ALTID ske pba. en bestilling enten fra institutionerne (herunder SAM) eller fra en kontorchef eller teamleder i CSY, der er en bekræftelse for det arbejdsmæssige behov. Det er *godkenders* ansvar at kontrollere at der er dokumentation for bestillingen

Proces for oprettelse, ændring og deaktivering af BAM-brugere (administrator) CSY og SIT

Udover de tre brugerroller i BAM er der også en *administratorrolle*. Administratoren kan udover at tildele eller godkende rettigheder også ændre på opsætningen af rettigheder (fx kontaktpersonrettigheder og ændring af værdier for Ansvarlig og Enhed), som den enkelte ansvarsgruppe kan tilgå.

Det er kun driftsleverandøren, der kan oprette administratorer i BAM. SIT er selv ansvarlig for godkendelse af tildeling af rollen samt kontrollen heraf for egne brugere.

Ved bestilling af administratorrollen til øvrige ansvarsgrupper, så må det kun ske på bestilling fra CSY ved:

- Kartin Hockauf (keh@modst.dk), Kontorchef
- Peter Henrik Frederiksen (pehfr@modst.dk), Teamleder

Da der ikke er funktionsadskillelse på oprettelsen af administratorer i BAM, foretager CSY regelmæssigt kompenserende kontroller af administratorernes handlinger, som logges i en BAM-log.

Kontrol og godkendelse

Adgangsstyring er vigtig for sikkerheden i forbindelse med opgavevaretagelsen i økonomisystemerne og den løbende brugerkontrol er en væsentlig brik heri. rapporten Bruger- og Rettighedslog i NS skal derfor afspejle et tidstro overblik over hvem, der har en ledelsesgodkendt adgang til at arbejde i systemet. Alle brugere og rettigheder i Navision Stat skal derfor regelmæssigt kontrolleres og ajourføres.

Den enkelte ansvarsgruppe har ansvaret for egne brugere i brugerkontrollisten i Navision Stat - ansvaret bliver påført brugeren i forbindelse med brugeroprettelse/tildeling af rettigheder igennem BAM.

Som systemejer er CSY ansvarlig for opsamling af, at kontrollen bliver komplet og dækkende for alle brugere. Brugere uden udfyldt ansvarlig – vil derfor blive regelmæssigt slettet. Som supplement til den almindelige brugerkontrol foretager CSY også en række tværgående kontroller som beskrives i nedenstående.

Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar INST

SAM vedhæfter halvårligt (efter 1. og 3. kvartal) brugerkontrollisten i regnskabserklæringen til brug for institutionens videre kontrol. Institutionen kontrollerer brugere og rettigheder i NS. Når institutionen kvitterer for regnskabserklæringen, kvitteres der samtidig for at have gennemgået og kontrolleret institutionens brugere og rettigheder i NS. Dokumentation for den gennemførte kontrol skal institutionen selv arkivere.

Udvidede rettigheder er kun tildelt på grundlag af en dispensation/aftale mellem institutionen og SAM om, at der er et udvidet forretningsmæssigt behov. Udvidede rettigheder bør kun tildeles brugere med tilstrækkelige kompetencer og det er institutionens ansvar at kontrollere og godkende brugeren og rettighederne – herunder ophør, ændringer i arbejdsmæssigt behov og tilstrækkelige kompetencer. Dokumentation for den gennemførte kontrol skal institutionen selv arkivere.

SAM kontrollerer og godkender rettigheden – og hvorvidt der er givet dispensation i forhold til opgavesplittet og institutionens arbejdsmæssige behov (evt. tidsbegrænsning). Dokumentationen for den gennemførte kontrol skal SAM selv arkivere.

Den samme proces gør sig gældende for de særligt udvidede rettigheder - institutionen kontrollerer og godkender brugeren og rettighederne, mens SAM kontrollerer rettigheden og om hvorvidt der er en gældende dispensation. Ydermere samler CSY op på denne kontrol, for at sikre, at der foretages regelmæssig kontrol af denne rettighedsgruppe.

Ændringer foranlediget af kontrollen foretager institutionen selv i videst muligt omfang igennem BAM, øvrige tilfælde håndterer institutionen ved henvendelse til modstoko@modst.dk.

Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar SAM

SAM kontrollerer regelmæssigt egne brugere og er selv ansvarlig for denne proces. Det gælder for alle rettighedsgrupper. Dokumentation for den gennemførte kontrol skal SAM selv arkivere. Som supplement samler CSY op på kontrollen af de særligt udvidede rettigheder, for at sikre en regelmæssig kontrol af denne rettighedsgruppe.

CSY følger endvidere op på, at SAM's bestiller/godkendere i BAM er godkendt til at have et arbejdsbetinget behov for deres rettigheder. Herunder ind-og udmelder af grupperne i kontrolperioden.

Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar SIT

SIT kontrollerer regelmæssigt egne brugere og er selv ansvarlig for denne proces. Det gælder for alle rettighedsgrupperne. Dokumentation for den gennemførte kontrol skal SIT selv arkivere. Som supplement foretager CSY en tværgående kontrol af rettighedsgrupperne særligt udvidede og privilegerede rettigheder.

Proces for kontrol og ledelsesmæssig godkendelse af NS-brugere med ansvar CSY

CSY foretager halvårligt en række kontroller både standard kontrol og godkendelse af egne brugere i NS samt en række tværgående kontroller på tværs af samtlige databaser. Herudover følges der op på kontrollen af de særligt udvidede og privilegerede rettigheder ved SAM og SIT.

CSY kontrollerer følgende:

- at CSY's egne brugere er godkendt til have et arbejdsbetinget behov for deres rettigheder (gældende for alle rettighedsgrupper)
- om der fejlagtigt er oprettet brugere med privilegerede rettigheder i andre ansvarsgrupper end CSY, SIT og KMD.
- SUPER-loggen⁸, hvor der løbende foretages fuld kontrol af alle superbrugerens handlinger
- at CSY's egne administratorer i BAM er godkendt til at have et arbejdsbetinget behov for deres rettigheder. Herunder, om der er ukendte administratorer i BAM.
- at godkendelsesflowet har været slået til i BAM (dvs. kontrol af, om brugere er meldt ind i gruppen autogodkend). Hvis der har været brugere, der kunne foretage oprettelser uden om godkendelsesflowet, foretages kompenserende kontroller i form af en stikprøve. Stikprøven skal undersøge, om et udvalg af administratorernes handlinger er baseret på en autoriseret bestilling.
- at en brugers navn er ens for alle brugerens bruger-ID'er på tværs af databaser (primært gældende for konsulenter)
- at ingen af brugerne, der har to bruger-ID, har rettighed til at omgå funktionsadskillelsen.
- at SIT's privilegerede brugere er godkendt til at have et arbejdsbetinget behov for deres rettigheder
- at SIT's øvrige brugere er godkendt til at have et arbejdsbetinget behov for deres rettigheder
- at SIT's administratorer i BAM er godkendt til at have et arbejdsbetinget behov for deres rettigheder

⁸ Alle handlinger i NS som gennemføres med SUPER-bruger rettigheder logges i en SUPER-log, og samtidig sendes en mailadvisering til en kontrollant i team Infrastruktur, som kontrollerer at: der ikke er sket uautoriseret pålogning af SUPER-brugere og at disse ikke har foretaget uautoriserede ændringer i Navision Stat. Kontrol af SUPER-loggen er særskilt beskrevet i Vejledning til kontrol af SUPER-loggen.

Til brug for de tværgående kontroller anvendes SAM's LIS udtræk. LIS udtrækket indeholder for alle NS databaser/regnskaber de oplysninger der fremgår af Bruger- og rettighedsloggen i NS (Brugernavn, Fulde navn, Ansvarlig, Enhed, Oprettelsesdato og Oprettet af, samt Rettighed, Oprettet d., Oprettet af, Slettet d. og Slettet af)

Hvis LIS-udtrækket ikke er opdateret, skal SAM meddele dette til CSY, så CSY ved, om data er opdaterede og retvisende.

2. MODST er systemejer (IKKE SAM-institution)

Introduktion

Al brugeradministration for de institutioner som **ikke** er kunder i Statens Administration på Navision Stat (NS), følger som udgangspunkt de samme retningslinjer som for institutioner der er kunder i SAM, men med de afvigelser der er beskrevet i det nedenstående.

MODST har systemejerskabet for databasen for følgende institutioner, som ikke betjenes af Statens Administration:

Institutioner - MODST systemejerskab
Stormrådet (KFST_PROD)
Rigsrevisionen (RR_PROD)
Statsministeriet (STM_PROD)
Københavns Universitet (KU_PROD)
Institut for flerpartisamarbejde (UM_DIPD_PROD)

Ansvarsdeling

Institutionerne kan blive driftet både hos SIT eller KMD. Statens Administration har ikke brugere i eller ansvar i forhold til disse institutioner. Nedenfor er angivet de mulige ansvarsgrupper, samt hvem der er ansvarlig for brugerne indenfor hver ansvarsgruppe, der er angivet på brugerkontrollisten i NS.

Tabel 2 – Oversigt over ansvarsgrupper

Ansvarsgruppe	Ansvarlig person
INST	Ledelsen i den enkelte institution
KMD	Service Delivery Manager, KMD
SIT	Teamleder for Team Fagsystemer, SIT
CSY	Teamleder for Team Infrastruktur MODST

Institutionerne kan selv tildele både standard-, udvidede- og særligt udvidede rettigheder. Tildeling og anvendelse af privilegerede rettigheder følger samme retningslinjer som for institutioner betjent af Statens Administration. Dette fremgår af nedenstående tabel.

Desuden har Brugerstyringsgruppen i SAM (1. level support) BAM bestiller/godkender rettigheder for disse institutioner.

Tabel 3 – Oversigt over koblingen mellem rettighedsgrupper og ansvar

	Privilegerede Rettigheder	Særligt udvidede rettigheder	Udvidede rettigheder	Standard rettigheder
Godkendelse af arbejdsbetinget behov	CSY, SIT og KMD godkender hver især brugernes arbejdsbetinget behov for rettigheden	Hver ansvarsgruppe kan godkende tildeling af rettigheder til egne brugere	Hver ansvarsgruppe kan godkende tildeling af rettigheder til egne brugere	Hver ansvarsgruppe kan godkende tildeling af rettigheder til egne brugere
Tildeling	CSY, SIT og KMD	Hver ansvarsgruppe kan	Hver ansvarsgruppe kan	Hver ansvarsgruppe kan

		tildele rettigheder via BAM. Brugerstyringsgruppen i SAM (1.level support) kan tildele rettigheder via BAM for alle institutioner	tildele rettigheder via BAM. Brugerstyringsgruppen i SAM (1.level support) kan tildele rettigheder via BAM for alle institutioner	tildele rettigheder via BAM. Brugerstyringsgruppen i SAM (1.level support) kan tildele rettigheder via BAM for alle institutioner
Løbende kontrol	CSY sikrer kontrol med ALLE brugere med privilegerede rettigheder.	Hver ansvarsgruppe kontrollerer regelmæssigt egne brugere og deres rettigheder.	Hver ansvarsgruppe kontrollerer regelmæssigt egne brugere og deres rettigheder.	Hver ansvarsgruppe kontrollerer regelmæssigt egne brugere og deres rettigheder.

Hver ansvarsgruppe skal selv definere hvilke brugere i organisationen, der må godkende brugeroprettelser og rettighedstildeling i NS samt hvem, der har ansvaret for den interne kontrol og godkendelse af brugere.

CSY har som systemejer samme ansvar som ved kunder der betjenes af Statens Administration.

Oprettelse, ændring og deaktivering

I det Statens Administration ikke har nogen rolle er institutionen ikke underlagt opgavesplittet. Derfor kan institutionerne selv tildele både standard-, udvidede- og særligt udvidede rettigheder, men ikke privilegerede rettigheder, da CSY har systemejerskabet. Oprettelse, ændring og deaktivering af roller følger samme retningslinjer som for institutioner betjent af Statens Administration.

Kontrol og godkendelse

Kontrol og godkendelse af adgangsrettigheder afviger fra institutioner, der betjenes af Statens Administration på følgende områder:

- CSY kontrollerer ikke at brugere i institutionen med særligt udvidede rettigheder er godkendt til at have et arbejdsbetinget behov for deres rettigheder
- KMD's brugere kontrolleres tilsvarende SIT's brugere

SAM har endvidere udarbejdet LIS-udtræk der dækker institutioner, som ikke betjenes af Statens Administration. Dette anvendes til CSY's kontrol.

Versionsstyring

Version	Dato	Status	Bemærkninger	Ansvarlig
2.	30-11-2018		Gennemskrevet i forhold til organisationsændringer i CSY og udflytning af support til SAM i forbindelse med Bedre Balance II	EAB
1.1	19-03-2018		Bilag A opdateret	EAB
1.	26-10-2017			CLA/EAB

BILAG A – Oversigt over rettighedsgrupper

Rettigheder hos SAM-medarbejdere

	Rettigheden kan anvendes af medarbejder i SAM
*	SAM kan tildele rettigheden i BAM

Tabel 1. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som standard rettigheder for brugere i SAM

Standardrettigheder			
Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
ACC_OESC_LOENMEDARB		*	
ACC_OESC_MEDARB		*	

Tabel 2. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som udvidede rettigheder for brugere i SAM

Udvidede rettigheder			
Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
NS_BASIS	Læseadgang (basis)	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB og ACC_OESC_LOENMEDARB
NS_BRUGERKONTROL	Kontrol/Godkendelse af brugere	*	
NS_MEDARB_SE	Læsning af Medarbejderdata	*	
NS_OEKONOMI	Økonomifunktion (basis)	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB og ACC_OESC_LOENMEDARB
NS_OPS_AENDRINGSLOG	Opsætning af Ændringslog	*	
NS_OPS_ANLAEG_UDV	Opsætning af Anlæg - udvidet.	*	
NS_OPS_FIN	Opsætning af Finans (basis)	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_INTEGRATION	Opsætning af Gen. Integration	*	
NS_OPS_PROKURA	Opsætning af Prokura	*	
NS_PERSONDATA_SE	Læseadgang til persondata	*	Kræver en fuldmagt fra kunden
NS_REVISION	Rigsrev. (beskyttet adgang)	*	Forbeholdt Rigsrevisionen og FM Koncernrevision
NS_SLS_OPDAT	Opdatering af løndata fra SLS	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_ABB	Redigering af Abonnement	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_BANK	Redigering af banktabeller	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_BATCH	Afvikling af batchkørsler	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_BETALING	Redigering af PM-tabeller	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_BOGHOLDER	Bogholderifunktion	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_CRM	Redigering af CRM-data	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_GIS	Generisk integrationsløsning	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_KASSERER	Kassererfunktion	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_MEDARB_RED	Redigering af medarbejder data	*	
NS_OESC_ANLAEG	Anlægsadm. for disp. inst.	*	
NS_OESC_BOGFØR	Bogføring for disp. inst.	*	
NS_OESC_DEBITOR	Debitoradm. for disp. inst.	*	
NS_OESC_EJDIM_ADM	Decentral indr. u. dimension	*	
NS_OESC_FINANS	Finansadm. for disp. inst.	*	
NS_OESC_FINANSKLADDE	Red. finanskladde for disp. inst.	*	

NS_OESC_KREDITOR	Kreditoradm. for disp. inst.	*	
NS_OESC_KREDITOR_PM	Betalingsopl. for kreditorer	*	
NS_OPS_ABB	Opsætning af Abonnement	*	
NS_OPS_ANLAEG	Opsætning af Anlæg	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_CRM	Opsætning af CRM	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_DIGITAL_POST	Opsætning af Digital Post	*	
NS_OPS_EFI	Opsætning EFI integration	*	
NS_OPS_KOEB	Opsætning af Køb (EHandel)	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_LAG	Opsætning af Lager	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_LOGISTIK	Opsætning af Logistik (ADCS)	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_MPS	Opsætning af MPS (Prod./Kap.)	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_OESC	Opsætning af Decentral indrap.	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_OESC_EJKONFL	Opsæt. af moduler -ej konflikt	*	
NS_OPS_PBS	Opsætning af PBS	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_PERSONALE	Opsætning af Personale	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_RES	Opsætning af Ressourcer	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_SAG	Opsætning af Sager	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_SAG_BEVILLING	Opsætning af Bevilling i Sag	*	
NS_OPS_SALG	Opsætning af Salg	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_OPS_SERVICE	Opsætning af Service	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_PBS	Redigering af PBS	*	Indeholdt i ACC_OESC_MEDARB
NS_SAG_BEV_BUD_KØR	Kørsler til budgetdata i Sag	*	
NS_SAG_BEV_KONT_KØR	Kørsler til kontering i Sag	*	
NS_SAG_BEVILLING	Redig.r Bevillingsops. på Sag	*	
NS_SAG_KONTERING	Kontering og Postering på Sag	*	
NS_SAG_PLANLÆGNING	Budgetoplysninger på sag	*	
NS_SAG_STAMDATA	Sagsstamdata	*	
NS_SLS_SE	Læsning af løndata fra SLS	*	

Tabel 3. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som særligt udvidede rettigheder for brugere i SAM
 Særligt udvidede rettigheder

Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
ACC_KONSULENT	Ekstern konsulent adgang		
NS_OPS_GIS	Opsætning af Generisk integr.		
NS_OPS_RAPIDSTART	Opsætning af RapidStart		
NS_RAPIDSTART	Anvendelse af RapidStart		

Tabel 4. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som privilegerede rettigheder – og som IKKE må tildeles til brugere i SAM

Privilegerede rettigheder			
Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
SUPER	This role has all permissions		
SUPER (DATA)	Superbruger på data		

Tabel 5. Oversigt over øvrige rettighedssæt, der ikke er tiltænkt brugere i SAM

Øvrige rettigheder			
Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
NS_CIS	Centr.integr.snitflade		Rettighedssæt er forbeholdt MODST ØSY
NS_OESC	Decentral indrapportering	*	Rettighedssæt er forbeholdt SAM-kunder, (indeholdt i ACC_OESC_MEDARB og ACC_OESC_LOENMEDARB)
NS_OESC_BASIS	Decentral basisbruger	*	Rettighedssæt er forbeholdt SAM-kunder
NS_OESC_BASIS_REDUC	Reduceret decentral basisadg.	*	Rettighedssæt er forbeholdt SAM-kunder
NS_OESC_UDV_EJKONFL	Decentral udvidet -ej konflikt	*	Rettighedssæt er forbeholdt SAM-kunder
NS_OPS_BRUGERKONTROL	Opsætning af Brugerkontrol-data	*	Rettighedssæt er anvendes ikke længere - opsætningen kommer fra BAM
NS_OPS_CIS	Ops. af Centr.integr.snitflade		Rettighedssæt er forbeholdt MODST ØSY
NS_OPS_OESC_GODKEND	Opsætning af DDI for Inst.	*	Rettighedssæt er forbeholdt SAM-kunder
NS_OPS_OESC_LOKALT	Opsætning af DDI for Inst.	*	Rettighedssæt er forbeholdt SAM-kunder
NS_SUPPORT	Navision Stat Support og Admin		Rettighedssæt er forbeholdt MODST ØSY
NS_TEKNIK	Indlæsning af objektrettelser		Tidligere privilegeret rettighed, som er udgået med NS 7.0 eller 7.1
SUPER (NAVIPANE)	Navigationsrudedesigner		Tidligere privilegeret rettighed, som er udgået med NS 7.0 eller 7.1

Rettigheder hos SAM-institutioner

	INST kan selv tildele rettigheden i BAM
	Rettighedssæt der ligger indenfor opgavesplittet, men som kræver dispensation fra Statens Administration
	Rettighedssæt der ligger udenfor opgavesplittet og kræver dispensation af Statens Administration
	Øvrige rettighedssæt i tabel 2 kræver også dispensation fra Statens Administration

Tabel 1. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som standard rettigheder for brugere i SAM-institutioner

Standardrettigheder		
Rettighedssæt	Navn	Bemærkning
NS_BRUGERKONTROL	Kontrol/Godkendelse af brugere	
NS_GIS	Generisk integrationsløsning	
NS_MEDARB_SE	Læsning af Medarbejderdata	
NS_OESC	Decentral indrapportering	
NS_OESC_BASIS	Decentral basisbruger	
NS_OESC_BASIS_REDUC	Reduceret decentral basisadg.	
NS_OESC_EJDIM_ADM	Decentral indr. u. dimension	
NS_OPS_OESC_GODKEND	Opsætning af DDI for Inst.	
NS_OPS_OESC_LOKALT	Opsætning af DDI for Inst.	
NS_SLS_SE	Læsning af løndata fra SLS	

Tabel 2. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som udvidede rettigheder for brugere i SAM-institutioner

Udvidede rettigheder		
Rettighedssæt	Navn	Bemærkning
NS_ABB	Redigering af Abonnement	
NS_MEDARB_RED	Redigering af medarbejder data	
NS_OESC_UDV_EJKONFL	Decentral udvidet -ej konflikt	
NS_OPS_OESC_EJKONFL	Opsæt. af moduler -ej konflikt	
NS_OPS_PBS	Opsætning af PBS	
NS_OPS_SAG_BEVILLING	Opsætning af Bevilling i Sag	
NS_PBS	Redigering af PBS	
NS_SAG_BEV_BUD_KØR	Kørsler til budgetdata i Sag	
NS_SAG_BEV_KONT_KØR	Kørsler til kontering i Sag	
NS_SAG_BEVILLING	Redig.r Bevillingsops. på Sag	
NS_SAG_KONTERING	Kontering og Postering på Sag	
NS_SAG_PLANLÆGNING	Budgetoplysninger på sag	
NS_SAG_STAMDATA	Sagsstamdata	
NS_OESC_ANLAEG	Anlægsadm. for disp. inst.	
NS_OESC_BOGFØR	Bogføring for disp. inst.	
NS_OESC_DEBITOR	Debitoradm. for disp. inst.	
NS_OESC_FINANS	Finansadm. for disp. inst.	

NS_OESC_FINANSKLADDE	Red. finanskl. for disp.inst.		
NS_OESC_KREDITOR	Kreditoradm. for disp. inst.		
NS_OESC_KREDITOR_PM	Betalingsopl. for kreditorer		
NS_OPS_ABB	Opsætning af Abonnement		
NS_OPS_ANLAEG_UDV	Opsætning af Anlæg - udvidet.		
NS_OPS_DIGITAL_POST	Opsætning af Digital Post		
NS_OPS_EFI	Opsætning EFI integration		
NS_OPS_FIN	Opsætning af Finans (basis)		
NS_OPS_KOEB	Opsætning af Køb (EHandel)		
NS_OPS_LAG	Opsætning af Lager		
NS_OPS_RES	Opsætning af Ressourcer		
NS_OPS_SAG	Opsætning af Sager		
NS_PERSONDATA_SE	Læseadgang til persondata		
NS_REVISION	Rigsrev. (beskyttet adgang)		
NS_SLS_OPDAT	Opdatering af løndata fra SLS		

Tabel 3. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som særligt udvidede rettigheder for brugere i SAM-institutioner

Særligt udvidede rettigheder			
Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
ACC_KONSULENT	Ekstern konsulent adgang		
NS_OPS_GIS	Opsætning af Generisk integr.		
NS_OPS_RAPIDSTART	Opsætning af RapidStart		
NS_RAPIDSTART	Anvendelse af RapidStart		

Tabel 4. Oversigt over de rettighedssæt, der betegnes som privilegerede rettigheder – og som IKKE må tildeles til brugere i SAM-institutioner

Privilegerede rettigheder			
Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
SUPER	This role has all permissions		
SUPER (DATA)	Superbruger på data		

Tabel 5. Oversigt over øvrige rettighedssæt, der ikke er tiltænkt brugere i SAM-institutioner

Øvrige rettigheder			
Rettighedssæt	Navn		Bemærkning
ACC_OESC_LOENMEDARB	ØSC lønmedarbejder		Rettighedssæt er forbeholdt SAM-medarbejdere
ACC_OESC_MEDARB	ØSC Regnskabsmedarbejder		Rettighedssæt er forbeholdt SAM-medarbejdere
NS_BANK	Redigering af banktabeller		
NS_BASIS	Læseadgang (basis)		
NS_BATCH	Afvikling af batchkørsler		

MODERNISERINGSSTYRELSEN

NS_BETALING	Redigering af PM-tabeller		
NS_BOGHOLDER	Bogholderifunktion		
NS_CIS	Centr.integr.snitflade		Rettighedssæt er forbeholdt MODST ØSY
NS_CRM	Redigering af CRM-data		
NS_KASSERER	Kassererfunktion		
NS_OEKONOMI	Økonomifunktion (basis)		
NS_OPS_AENDRINGSLOG	Opsætning af Ændringslog		
NS_OPS_ANLAEG	Opsætning af Anlæg		
NS_OPS_BRUGERKONTROL	Opsætning af Brugerkontrol-data		
NS_OPS_CIS	Ops. af Centr.integr.snitflade		Rettighedssæt er forbeholdt MODST ØSY
NS_OPS_CRM	Opsætning af CRM		Indeholdt i NS_OPS_OESC_EJKONFL
NS_OPS_INTEGRATION	Opsætning af Gen. Integration		
NS_OPS_LOGISTIK	Opsætning af Logistik (ADCS)		Indeholdt i NS_OPS_OESC_EJKONFL
NS_OPS_MPS	Opsætning af MPS (Prod./Kap.)		Indeholdt i NS_OPS_OESC_EJKONFL
NS_OPS_OESC	Opsætning af Decentral indrap.		
NS_OPS_PERSONALE	Opsætning af Personale		Indeholdt i NS_OPS_OESC_EJKONFL
NS_OPS_PROKURA	Opsætning af Prokura		
NS_OPS_SALG	Opsætning af Salg		Indeholdt i NS_OPS_OESC_EJKONFL
NS_OPS_SERVICE	Opsætning af Service		Indeholdt i NS_OPS_OESC_EJKONFL
NS_SUPPORT	Navision Stat Support og Admin		Rettighedssæt er forbeholdt MODST ØSY
NS_TEKNIK	Indlæsning af objektrettelser		Tidligere privilegeret rettighed, som er udgået med NS 7.0 eller 7.1
SUPER (NAVIPANE)	Navigationssrudedesigner		Tidligere privilegeret rettighed, som er udgået med NS 7.0 eller 7.1